

Deze week in het lobbymemo:

Verslagen Tweede Kamer

- Algemene Politieke Beschouwingen

Stemmingen

- Donderdag 19 september

Eerste Kamer

- Adviesaanvraag ROB over financiële verhoudingen

Commissieagenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Tweede Kamer

Brussel

- Agenda Europese Comité van de Regio's
- Agenda Congres Raad van Europa

Algemene Politieke Beschouwingen

Na twee dagen en in totaal meer dan 30 uur aan debat heeft de Kamer het weer volbracht: de algemene politieke beschouwingen van 2024. Het eerste debat waarbij kabinet Schoof zijn regeerplannen kon verdedigen. Premier Schoof moest flink aan de bak, wat u ongetwijfeld in de verschillende nieuwsberichten en liveblogs heeft kunnen volgen. In de eerste termijn was Wilders (PVV) als leider van de grootste partij in zijn nopjes met het regeerprogramma en de miljoenennota. De jas van verantwoordelijke grootste partij zat hem duidelijk goed, waarbij hij ook ongebruikelijk genuanceerd sprak over stappen die het kabinet gaat nemen. De pogingen van de oppositie om met name Van Vroonhoven (NSC) aan het wankelen te brengen rond het standpunt van haar fractie over de asielcrisiswet slaagden niet, hoewel de zorgvuldig opgebouwde reputatie als hoeder van de rechtsstaat een flinke deuk opliep tijdens haar optreden.

In dit verslag aandacht voor de uitspraken, vragen en plannen over de relatie met gemeenten. We maakten ook een compilatie van enkele fragmenten over gemeenten. Deze kun je via [deze link](#) (LinkedIn) vinden.

Relatie met gemeenten

In de marge van de discussies over asiel werd ook gesproken over het 'in de steek laten' van gemeenten. De passages over gemeentelijke asielopvang, de spreidingswet en de omgang met gemeenten in het algemeen liepen soms in elkaar over.

Timmermans (GL-PvdA) uitte zijn bezorgdheid over de bezuinigingen die van invloed zullen zijn op de slagkracht van de overheid en het sociale vangnet in Nederland. Hij bekritiseerde de plannen om te bezuinigen op onderwijs en de subsidies aan gemeenten, waardoor gemeenschappen mogelijk gedwongen worden om essentiële voorzieningen zoals buurthuizen en bibliotheken te sluiten. Tegelijkertijd, zo betoogde hij, worden buitenlandse aandeelhouders en vastgoedsspeculanten beloond met belastingvoordelen, wat een scheefgroei in de aandacht voor bestaanszekerheid aantoont. Ook het Nationaal programma leefbaarheid en veiligheid (NPLV) werd door Timmermans aangehaald, waarbij hij verwees naar Heerlen-Noord.

Timmermans benadrukte de dringende noodzaak om de psychische gezondheid van jongeren in Nederland aan te pakken. Hij wees op de lange wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg, met name in de jeugdzorg, en de financiële problemen waarmee veel gemeenten worstelen bij het bieden van adequate zorg. Timmermans riep op tot samenwerking om concrete oplossingen te vinden voor deze problemen, aangezien een groot aantal jongeren in psychische nood verkeert, een situatie die deels is verergerd door de COVID-19-pandemie.

Bikker (CU) en Bontenbal (CDA) uitten zorgen over de financiële positie van gemeenten. Bontenbal benadrukte dat als het kabinet onvoldoende investeert in kleinschalige asielzoekerscentra en langjarige financiering voor instanties zoals de IND en COA, de opvangcrisis niet kan worden opgelost. Beiden pleitten voor het opheffen van het zogenaamde "ravijnjaar" om te voorkomen dat gemeenten moeten bezuinigen op essentiële voorzieningen zoals zwembaden en bibliotheken.

Bikker wees verder op het risico van een isolement tussen het rijk en de decentrale overheden. Ze bekritiseerde de manier waarop het kabinet omgaat met de gemeenten, vooral in het kader van

asielbeleid en bezuinigingen. Bikker benadrukte dat burgemeesters en wethouders noodgedwongen moeilijke beslissingen moeten nemen vanwege het beleid uit Den Haag, en zij riep op tot betere samenwerking en overleg tussen het rijk en de lokale overheden.

Jimmy Dijk (SP) greep in zijn tweede termijn nog de kans om zijn ongenoegen uit te spreken over de miljardenbezuiniging op gemeenten. "Uiteindelijk zorgen immers de lokale overheden ervoor dat die buurten en wijken opgeknapt worden en dat de voorzieningen in stand gehouden kunnen worden," stelt hij. Dat gebeurt niet als het kabinet bezuinigt op gemeenten.

Op de tweede dag had premier Schoof zijn handen vol aan de gelakte en vervolgens ongelakte onderliggende stukken over de asielcrisiswet. Misschien dat dat de reden is dat hij vrij weinig aandacht besteedde aan de financiële zorgen van gemeenten. Timmermans deed nog een poging hem iets te ontlokken, na een interruptie over de verhoogde BTW-tarieven op sport. De combinatie van die btw-verhoging met het verdwijnen van SPUKs en het ravijnjaar, zorgt ervoor dat sportvoorzieningen gaan verdwijnen. Timmermans wil dat er bij de Financiële Beschouwingen (2 en 3 oktober, red.) wordt gekeken naar de combinatie van deze maatregelen. Premier Schoof vindt de Financiële Beschouwingen inderdaad de juiste plek om hierover te praten. Dat herhaalt hij later nog een enkele maal.

Jetten (D66) probeerde in een interruptie het mensbeeld van de premier te koppelen aan hoe hij omgaat met medeoverheden. "Wat betekenen pragmatisme en samenbindend vermogen voor de wijze waarop het kabinet wil samenwerken met de medeoverheden?" vraagt hij. Voor veel zaken zijn 'we' in Den Haag afhankelijk van gemeenten en provincies, aldus Jetten. Premier Schoof is dat absoluut met Jetten eens. Er is al een eerste formele overhedenoverleg geweest en er zijn verschillende individuele gesprekken met de voorzitters van de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen geweest. "We zijn echt bezig om met de medeoverheden intensief contact te hebben over de vraag of we datgene wat we met elkaar willen ook samen, met elkaar, kunnen doen," vertelt Schoof. Er wordt heel goed gekeken hoe het samen kan. Jetten gaat daarna nog een stapje verder door te vragen hoe er met gemeenten wordt samengewerkt rond de opvang in Ter Apel. Daar antwoordt Schoof welwillend op, maar hij kan niet namens de minister van Asiel en Migratie zeggen hoeveel burgemeesters er zijn gebeld om extra opvang te regelen.

Bestaanszekerheid

Van Vroonhoven bracht het onderwerp bestaanszekerheid onder de aandacht, zoals gedefinieerd door Divosa. Zij prees de intenties van het kabinet om mensen die het moeilijk hebben tegemoet te komen, maar benadrukte dat voorspelbaarheid van inkomen, toegang tot huisvesting, zorg en onderwijs essentiële onderdelen zijn van een stabiel bestaan. Ze riep het kabinet op om deze pijlers van bestaanszekerheid te blijven ondersteunen en verder uit te breiden. Daartoe overhandigde ze een offensief bestaanszekerheid aan het kabinet, met daarin de plannen om serieuze stappen te zetten in het verbeteren van de bestaanszekerheid. Dit offensief lijkt aan te sluiten op het manifest dat de VNG opstelde samen met maatschappelijke partners tijdens de Top Bestaanszeker Nederland. Tijdens de begroting SZW wordt zeker nog doorgesproken over dit offensief, al was het maar omdat de minister van SZW nog met een brief reageert op de plannen.

Moties en stemmingsuitslagen

In tweede termijn werden in totaal 27 moties ingediend. Daarvan werden er vier aangenomen. Een motie van Stoffer (SGP) om prioriteit aan de aanpak van christenvervolging te geven. Bikker (CU) en Eerdmans (JA21) zagen een motie over wijkagenten een meerderheid krijgen. De motie van Eerdmans en Stoffer om gezichtsbedekkende kleding bij demonstraties te verbieden werd aangenomen. Dat kreeg Eerdmans ook voor elkaar met een motie over uitgebreider onderzoek naar bedreigingen tegen de HBTQ-gemeenschap. Een motie van wantrouwen, ingediend door Van Baarle (DENK), werd verworpen.

Overigens worden er gedurende de begrotingsbehandelingen verschillende amendementen ingediend in de Kamer. Sommigen zijn al ingediend. Bij de verslagen van de verschillende begrotingen zullen we de amendementen meenemen. De slotsom volgt bij de stemmingen in december.

Hieronder staan alle ingediende moties, het oordeel van het kabinet en de stemmingsuitslagen:

- 36600-9 Motie [Timmermans c.s.](#) over afzien van het voornemen om artikel 111 van de Vreemdelingenwet in werking te stellen en wijzigingen alleen via een ordentelijk wetgevingsproces voorleggen aan het parlement. Ontraden. Hoofdelijk: verworpen met 56 voor en 90 tegen;
- 36600-10 Motie [Timmermans en Dijk](#) over een voorstel voor een verbeterde structurele vroegpensioenregeling voorafgaand aan het pensioendebat van 24 september 2024. Ontraden. Verworpen;
- 36600-11 Motie [Timmermans en Dijk](#) over het Zuyderland ziekenhuis in Heerlen volwaardig openhouden met geboortecentrum, intensive care en spoedeisende. Aangehouden;
- 36600-12 Motie van het lid Jetten c.s. over de historische onderwijsbezuinigingen niet doorzetten. Ontraden. Verworpen;
- 36600-13 Motie [Jetten c.s.](#) over geld beschikbaar blijven stellen om scholen te helpen met extra taal- en rekenlessen of voor kleinere klassen op scholen met grote achterstanden. Ontraden. Verworpen;
- 36600-14 Motie [Bontenbal en Bikker](#) over de betrokken ministeries OCW, VWS en Defensie gezamenlijk de Maatschappelijke Diensttijd incidenteel laten financieren. Aangehouden;
- 36600-15 Motie [Dijk en Ouwehand](#) over uiterlijk voor de behandeling van de begroting van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een plan uitwerken om de huurverhoging volgend jaar te voorkomen. Ontraden. Verworpen;
- 36600-16 Motie [Dijk en Timmermans](#) over de daling van kinderarmoede als doel stellen in deze kabinetsperiode en hiertoe zo snel mogelijk voorstellen naar de Kamer sturen. Ontraden. Verworpen;
- 36600-17 Motie [Dijk](#) over de btw-verhoging niet doorvoeren en dit dekken uit een miljonairsbelasting voor personen met meer dan 5 miljoen euro vermogen. Ontraden. Verworpen;
- 36600-18 Motie [Dijk c.s.](#) over uiterlijk in 2025 met een plan komen die NPLV-gebieden in staat stelt om tot tenminste 2028 de opgaven voor wijken met achterstelling voort te zetten. Oordeel Kamer binnen beschikbare middelen. Verworpen;
- 36600-19 Motie [Dijk](#) over met voorstellen komen zodat ook rijkere buurten in ons land meer bijdragen aan het huisvesten van statushouders en de opvang van asielzoekers. Ontraden. Verworpen;
- 36600-20 Motie [Van Baarle](#) over het opzeggen van het vertrouwen in het kabinet. Geen oordeel. Verworpen;
- 36600-21 Motie [Stoffer](#) over binnen enkele weken met spoedwetgeving komen waarin maatregelen zijn uitgewerkt om grip te krijgen op migratie. Ontraden. Verworpen;

- 36600-22 Motie [Stoffer c.s.](#) over de aanpak van christenvervolging hoge prioriteit geven. Oordeel Kamer. Aangenomen;
- 36600-23 Motie [Stoffer](#) over de inkomensgrens in het kindgebonden budget verhogen zodat ook middeninkomens gesteund worden. Aangehouden;
- 36600-24 Motie [Bikker en Eerdmans](#) over bij de besteding van de middelen voor nationale veiligheid kijken hoe dit geld gebruikt kan worden om de aanwezigheid van politie op straat te versterken en een impuls te geven aan wijkagenten in de wijk. Oordeel Kamer zichtbaarheid in de wijk. Aangenomen;
- 36600-25 Motie [Bikker](#) c.s. over zorgen dat vrijwilligersorganisaties worden ontzien bij de voorgenomen subsidietaakstellingen. Ontraden. Verworpen;
- 36600-26 Motie [Bikker c.s.](#) over onverkort uitvoering blijven geven aan de unaniem aangenomen motie Bikker c.s. (Kamerstuk 36410, nr. 29) en de bezuiniging van 110 miljoen euro op het regionale openbaar vervoer ongedaan maken. Ontraden, de oorspronkelijke motie wordt uitgevoerd, deze gaat over SPUKs die met een **taakstelling** worden overgeheveld naar het gemeentefonds. Aangehouden;
- 36600-27 Motie [Bikker c.s.](#) over geen aanvullende bezuinigingen doorvoeren op het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Ontraden. Aangehouden;
- 36600-28 Motie [Dassen en Koekkoek](#) over een voorstel vóór de SZW-begroting waarin het minimumjeugdloon geleidelijk wordt verhoogd. Ontraden. Verworpen;
- 36600-29 Motie [Dassen en Koekkoek](#) over een voorstel vóór de OCW en SZW-begroting om essentiële middelen voor kinderen in armoede laagdrempelig toegankelijk te maken. Ontraden. Verworpen;
- 36600-30 Motie [Dassen en Koekkoek](#) over de bezuinigingen op het Fonds Onderzoek en Wetenschap terugdraaien door fiscale regelingen die niet meer actueel zijn te versoberen. Ontraden. Verworpen;
- 36600-31 Motie [Eerdmans](#) over uitspreken dat de asielcrisis zo snel mogelijk uitgeroepen moet worden. Geen oordeel. Verworpen;
- 36600-32 Motie [Eerdmans](#) over op geen enkele wijze overgaan tot dwang richting gemeenten met betrekking tot asielopvang. Ontraden. Verworpen;
- 36600-33 Motie [Eerdmans](#) over de gedifferentieerde vliegbelasting per ticket zo inrichten dat deze niet hoger is dan in de ons omringende landen. Ontraden;
- 36600-34 Motie [Eerdmans en Stoffer](#) over een wetswijziging om demonstreren met gezichtsbedekkende kleding te verbieden. Oordeel Kamer. Aangenomen;
- 36600-35 Motie [Eerdmans](#) over in vervolg op het rapport "Richten op de Regenboog" een uitgebreider onderzoek laten uitvoeren naar de oorzaken en plegers van haat, bedreigingen, intimidatie, discriminatie en geweld tegen de HBTQ-gemeenschap. Oordeel Kamer.

Stemmingen

Donderdag 19 september

Deze week is er alleen gestemd over moties ingediend bij de Algemene Politieke Beschouwingen. Deze zijn verwerkt in het bovenstaand artikel daarover.

Adviesaanvraag ROB over financiële verhoudingen

De Eerste Kamer heeft een adviesaanvraag verstuurd naar de ROB over een jaarlijkse monitor die inzicht kan bieden in de ontwikkeling van de financiële positie van decentrale overheden. Dit kwam voort uit de deskundigenbijeenkomst van 16 april 2024, waar de VNG bij aanwezig was. Eén van de aanbevelingen tijdens die bijeenkomst was om als Eerste Kamer structureel inzicht te krijgen in hoe het er voorstaat met de financiële positie en de verhouding met het rijk. Dit gaat met name in op het naleven van Artikel 2 van de Financiële Verhoudingswet, bij nieuwe of geïntensiveerde taken voor gemeenten.

Commissieagenda Tweede Kamer

Datum	Onderwerp	Soort overleg
23-09-2024	Pakket Belastingplan 2025	TB
24-09-2024	Water	CD
24-09-2024	Wet onderwijsondersteuning zieke leerlingen	IN
24-09-2024	(nog te ontvangen) wetsvoorstel tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie	IN
25-09-2024	Technische briefing over het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting	TB
25-09-2024	Rondetafelgesprek over het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting (VNG uitgenodigd)	RTG
25-09-2024	Schoolmaaltijden in het primair en voortgezet onderwijs	RTG
25-09-2024	Dieren in de veehouderij	CD
25-09-2024	Politie	CD
26-09-2024	Financiële positie van gemeenten (VNG uitgenodigd)	RTG
26-09-2024	Medische kindzorg	CD
26-09-2024	Gezond en veilig werken	CD
26-09-2024	Ontwerp Verzamelbesluit Omgevingswet lenW milieu 2025	IN
26-09-2024	Carbon Captute & storage	CD
26-09-2024	Ruimtelijke ordening (VNG uitgenodigd)	RTG
01-10-2024	Financiën decentrale overheden	CD
02-10-2024	Ruimtelijke ordening	CD
02-10-2024	Uitvoering sociale zekerheid	CD
02-10-2024	Milieuraad op 14 oktober 2024	CD

02-10-2024	Online Kinderrechten	RTG
02-10-2024	'Klimaatneutrale mobiliteit in 2050' door TNO en PBL	TB
03-10-2024	Klimaatakkoord gebouwde omgeving	CD
03-10-2024	Energieraad	CD
03-10-2024	Fiscale verzamelwet 2025	IN
03-10-2024	Overige fiscale maatregelen 2025	IN
09-10-2024	Online kinderrechten	CD
10-10-2024	Plan van aanpak 'Stop femicide!'	TB
16-10-2024	Slachtofferbeleid	CD
16-10-2024	Ouderenzorg (incl. ouderenhuisvesting)	CD
16-10-2024	Inburgering en integratie	CD
16-10-2024	Zeden en (on)veiligheid van vrouwen	CD
16-10-2024	Hoofdpijnendebat Klimaat en Energie	CD
16-10-2024	Externe veiligheid	CD
17-10-2024	Verduurzaming industrie	CD
17-10-2024	Wet Collectieve warmte	RTG
17-10-2024	Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten	CD
17-10-2024	Cultuur	CD
17-10-2024	Armoede- en schuldenbeleid	CD
17-10-2024	Duurzaam vervoer	CD
23-10-2024	Elektriciteitsnet, Energie-infrastructuur & RES	CD
23-10-2024	Cybercrime	CD
23-10-2024	Arbeidsmarktbeleid	CD
23-10-2024	Hoofdpijnennotitie herziening Wiv 2017	CD
24-10-2024	Hoofdpijnendebat Klimaat en Energie	CD
31-10-2024	Regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte)	IN
06-11-2024	Kennisveiligheid	CD
06-11-2024	Toerisme & recreatie	CD
06-11-2024	Hersteloperatie kinderopvangtoeslag	CD
07-11-2024	Participatiewet	CD
07-11-2024	Eerstelijnszorg	CD
07-11-2024	Mestbeleid	CD
11-11-2024	Cultuur	WO

11-11-2024	Wetgevingsoverleg inzake de begrotingen BZK, JenV en EZ voor zover het onderwerpen betreft die zien op digitalisering.	WO
13-11-2024	Kernenergie	CD
18-11-2024	Water	WO
18-11-2024	Emancipatie	WO
21-11-2024	Medische preventie	CD
27-11-2024	Waterstof, groen gas en andere energiedragers	CD
27-11-2024	Fossiele subsidies	CD
27-11-2024	Gewasbeschermingsmiddelen	CD
28-11-2024	Energiebesparing	CD
28-11-2024	Elektriciteitsnet, Energie-infrastructuur & RES	CD
04-12-2024	Stikstof, NPLG en natuur	CD
04-12-2024	Kernenergie	CD
04-12-2024	Integraal Zorgakkoord	CD
17-12-2024	Digitale infrastructuur en economie	CD
19-12-2024	Circulaire economie	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

24 – 26 september (week 39)

DINSDAG

16.00 uur Debat over een regeling om eerder te stoppen met werken voor mensen met zwaar werk

WOENSDAG

10.45 uur 36 154 Wet herziening bedrag ineens
16.15 uur Tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid
17.00 uur 36 451 Uitvoeringswet datagovernanceverordening
19.15 uur Tweeminutendebat Stikstof, NPLG en natuur (CD 4/9)

DONDERDAG

10.15 uur Tweeminutendebat publicatie OVV 'opvolging industrie en omwonenden'
10.35 uur Tweeminutendebat Leefomgeving (CD 11/9)
11.05 uur Tweeminutendebat Spoor (CD 12/9)
11.30 uur Debat over sluiting van de intensive care van het Zuyderland-ziekenhuis in Heerlen
16.30 uur Tweeminutendebat Criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit (CD 4/9)

1 – 3 oktober (week 40)

DINSDAG

16.00 uur Debat over onjuiste berekeningen van WIA-uitkeringen door het UWV

WOENSDAG

10.15 uur Algemene Financiële Beschouwingen

DONDERDAG

10.15 uur Debat over dakloosheid
14.30 uur Algemene Financiële Beschouwingen (voortzetting)

8 – 10 oktober (week 41)

- Begroting Infrastructuur en Waterstaat
- Begroting Binnenlandse Zaken
- Tweeminutendebat Informatiebeveiliging bij de overheid (CD 12/9)

15 – 17 oktober (week 42)

- Begroting Economische Zaken
- Begroting Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

22 – 24 oktober (week 43)

- Begroting Koninkrijksrelaties
- Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Begroting Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (onder voorbehoud)

25 oktober t/m 4 november (week 44)

Herfstreces

5 – 7 november (week 45)

- Begroting Asiel en Migratie
- Begroting Klimaat en Groene Groei
- 36 311 Wijziging van de Wet op de huurtoeslag (vereenvoudiging van de huurtoeslag)

12 – 14 november (week 46)

- Belastingplan 2025 (inclusief stemmingen)
- Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

19 – 21 november (week 47)

- Begroting Justitie en Veiligheid

26 – 28 november (week 48)

- Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

3 – 5 december (week 49)

- Stemmingen over alle begrotingen
- 36 446 Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten
- 35 968 Archiefwet 2021

Agenda Europese Comité van de Regio's

Datum	Onderwerp
24-09	CIVEX vergadering over o.a. democratisering, Oekraïne en Afrika
26/27-09	Externe vergadering ENVE over o.a. toekomstig klimaatbeleid
01-10	SEDEC vergadering over o.a. geografische verschillen en sociale ongelijkheid
03-10	NAT vergadering over o.a. het concurrentievermogen van de landbouwsector
07/09-10	Plenaire vergadering CvdR over o.a. het Hongaars voorzitterschap, EU-uitbreiding, het RRF en windenergie

Agenda Congres Raad van Europa

Datum	Onderwerp
15/17-10	Plenaire vergadering

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet, Jesse de Jong-Paavast, Wenneke Koenders en Behzad Sourani
Brussel: Team Europa